

hoofdbestuur, toen zonder Centrale Vertegenwoordiging van Specialisten optredende voor de belangen van alle leden der Maatschappij, heeft zich niet krachtig tegen dit artikel, waarin de woorden „moet” en „kan” door mij zijn gecursiveerd, verzet. Een bijzondere organisatie der specialisten zou dit zeker zeer krachtig doen, doch het is mij een raadsel, hoe de door Utrecht voorgestelde C. Z. omtrent dit artikel en de uitwerking in den algemeenen maatregel van bestuur aan den minister tot tevredenheid van huisartsen en specialisten kan adviseeren. Ook is het mij onbegrijpelijk, hoe de C. Z. aan de huisartsen zou kunnen adviseeren de wet aannemelijk te verklaren en tevens aan de specialisten zou kunnen adviseeren niet mede te werken. Zonder twijfel zou men daarbij, evenals bij zoovele andere vraagstukken, die door mij in de buitengewone algemeene vergadering zijn genoemd, tot het besluit komen, dat het gewenscht was de C. Z. te splitsen in twee afzonderlijke besturen. Het voorstel Utrecht is dan ook gelukkig met een groote meerderheid van stemmen verworpen door de aanneming van het beginsel eener „bijzondere organisatie van specialisten met verplichte deelneming.”

Dordrecht, 17 Juni 1918.

A. C. VAN BRUGGEN.

IV.

Het ingezonden stuk van collega BENJAMINS en DE KLEYN eischt o.i. weerlegging. Hoe is het mogelijk, dat collega BENJAMINS, die van nabij den strijd heeft meegemaakt en goed ingelicht kan zijn, schrijft van een groepje extremisten, die de groote massa tot den strijd dwingt. Vier jaren geleden heeft de Amsterdamsche Specialisten Vereeniging front gemaakt tegen pogingen van Haagsche en Rotterdamsche zijde gedaan, om de specialisten te organiseeren buiten de Maatschappij. In het bijzonder haar tegenwoordige voorzitter, de heer BRONGERSMA, heeft daarna tot nu toe onafgebroken gestreden en onderhandeld om een goede organisatie der specialisten in de Maatschappij te verkrijgen, tevergeefs. Op den, zooals collega SIKKEL schrijft, voor de Maatschappij slechten dag, den 2en Mei, werd in de besloten buitengewone algemeene vergadering het werk van vier jaren vernietigd. Wanneer de onvermoeide strijder voor specialistenorganisatie in de Maatschappij het bijltje er bij neerlegt en inziet, dat het onmogelijk is geworden iets behoorlijks te bereiken, wordt hij dan plotseling een extremist, die de groote massa op verkeerde wegen voert?

Wij, die in de A. S. V. van nabij het streven van onzen voorzitter hebben gevolgd, zijn met hem overtuigd, dat alle middelen zijn beproefd, en dat, helaas, voor ons in de Maatschappij geen plaats meer is. Hoewel ongetwijfeld bij zeer velen van ons het besluit zeer moeilijk te nemen was, mannen wier verleden op vele wijzen innig was samengeweven met de Maatschappij, is onze voorzitter er in geslaagd de noodzakelijkheid aan te toonen, zoodat ter vergadering van 43 leden slechts 7 tegenstemmers overbleven en het referendum onder de ruim 100 Amsterdamsche specialisten met 9 stemmen tegen werd aangenomen. Wel een bewijs, hoe de Maatschappij er in geslaagd is de specialisten van zich te vervreemden. Een vakvereeniging, die zoo verschillende groepen herbergt, had zich behooren te beperken, tot het aangeven van de groote lijnen, maar niet, zooals zij gedaan heeft, de eene groep belangrijk op de andere voordeel. Wat moeten wij denken van een hoofdbestuur, dat een motie publiceert, dat alle ziekenfondsleden recht hebben op specialistische hulp van *alle* te goeder naam en faam bekend staande specialisten, maar den minister TREUB voorstelt, alleen chirurgie, gynaecologie, oogheelkunde en keel-, neus- en oorheelkunde verplichtend te stellen? Dit is in onze oogen een politiek met twee aangezichten. BENJAMINS beseft blijkbaar niet, aan welke gevaren wij blootgesteld zijn; om maar één te noemen: de Maatschappij is nu bezig plannen te ontwerpen voor, wat zij noemt, „een middenstands-ziekenfonds”. Dit beteekent de organisatie van onze partikuliere praktijk. Blijven wij in de Maatschappij op den ouden voet, dan zullen wij ongetwijfeld in ons vrij spreekuur en in de vaststelling van tarieven ons belangrijke beperking zien opgelegd. Al zijn wij het plaatselijk in de groote steden met de collegae huisartsen eens, op de alg. vergadering wordt het grootste aantal stemmen uitgebracht door de collegae der

kleinere centra en het platteland, waar geregeld samenwerken met specialisten onbekend is.

De eendrachtige samenwerking te Amsterdam tusschen de ziekenfondsgeneesheeren, georganiseerd in de vereeniging van ziekenfondsgeneesheeren, en de A. S. V., waardoor het ziekenfondswezen hier op zeer bevredigende wijze is opgelost, levert het bewijs, dat wij niet in één vereeniging behoeven te zitten om gemeenschappelijk een goed resultaat te bereiken, terwijl alles zonder medewerking, integendeel ondanks de tegenwerking van het hoofdbestuur is totstandgekomen.

BENJAMINS wijst ons op de verdeeling in Rusland. Wij kijken naar Engeland met zijn koloniën. Daar heeft het moederland begrepen, dat de koloniën niet in alles aan den leiband kunnen loopen. Ieder regelt daar zijn eigen belangen, terwijl men aaneengesloten strijdt voor algemeene groote beginselen.

Het stuk van collega SIKKEL is eveneens een bevestiging voor de juistheid van ons standpunt, al wil hij niet de consequentie trekken.

Nu komt het hoofdbestuur met het plan een enquête onder de specialisten te houden, welke eigenlijk onze wenschen zijn. Hiermee loopt het achter de feiten aan en wil speculeeren op den geest, die BENJAMINS bezielt, in de hoop ons te verdeelen en onze actie te verzwakken. Wat wij wenschen, behoorde men na vier jaren onderhandeling te weten en weet men ook. Deze voorgewende onnoozelheid is inderdaad verbluffend.

Wij hopen van harte, dat het overgrootste deel, liefst alle specialisten in ons land, met ons mee zullen gaan, en zeker zal het niet aan ons liggen, door welwillende samenwerking in de toekomst zooveel mogelijk te bereiken in het belang der volksgezondheid en de ontwikkeling van den geneeskundigen stand.

Amsterdam,
18 Juni 1918.

C. H. GANTVOORT.
J. LEOPOLD SIEMENS.

DE GENEESHEEREN EN DE MILITAIRE AUTORITEITEN.

I.

Indien het door collega METZLAR genoemde geval in het *Nederl. Tijdschrift voor Geneeskunde* d.d. 8 Juni l.l. doet op het contrôlebezoek bij het broertje van den miliciensoldaat W. G. B. in de Beemte te Apeldoorn op 1 Juni l.l., is de toedracht van het geval anders dan collega METZLAR het voorstelt.

Er is hier alleen sprake van het door den vader niet in mij zien „een officier van gezondheid” (dokter), en het door mij — verkeerende in de meening, dat de vader wist, dat ik een officier van gezondheid was — nalaten mee te deelen, dat ik in die functie kwam. Het heele verloop van het geval — wat ik zoo noodig wel wil beschrijven — is van dien aard, dat het m. i. ongepast is om dat aan te grijpen om zijn gal uit te storten over de contrôle's, die door officieren van gezondheid gedaan moeten worden.

Dit wat het bijzondere betreft. Nu het meer algemeene. Blijkens het ingezonden stuk is collega METZLAR niet op de hoogte van de contrôle-bezoeken (wat mij verwondert). Deze zijn ingesteld, omdat er in Nederland geneesheeren zijn, wier verklaringen niet door den beugel konden en kunnen; die in hun verklaringen rekening hielden en houden met hun patiënten en met zich zelf, maar niet met den militairen dienst. Ook zijn er wel niet-geneesheeren geweest, die valsche berichten aan commandanten zonden, om militairen te laten overkomen. Door een geneesheer, die het noodig acht, dat een militair wegens ziekte van nabestaanden overkomt, behoeft dit volstrekt niet telegrafisch te gebeuren. Een schriftelijke verklaring van den huisarts met handteekening, gelegaliseerd door den burgemeester, bereikt hetzelfde. Het telegrafisch laten overkomen is alleen ten bate van de betrokkenen.

Om verschillende redenen — o. a. het karakter van de contrôle — kan het contrôlebezoek niet vooraf aangekondigd worden. Voorts kan (moet) ieder militair, die wegens ziekte van nabestaanden met verlof gaat, weten, dat het ziektegeval gecontrôleerd zal worden. Uitvoering van het door collega METZLAR in de slotalinea aangekondigde